

לא תשכח. הא' הקטן של ויקרא מלמד אותנו על ענוותנותו של משה רבינו. ענווה זו היא כתוצאה מזה שמושה רבינו הצטיין במצוות והלכת בדרכיו. כשם שבכל מקום שאתה מוצא את גדולתו של הקב"ה, שם אתה מוצא את ענוותנותו, כך גם משה רבינו. הקב"ה מזמין את משה רבינו לאוהל מועד, אין לך יקר וגדולה יותר מזה. משה רבינו דואג שהא' של ויקרא יקטן כדי לא לפגוע באף אחד. מכאן הוא ילמד איך מתקרבים לעבודת השי"ת. בזמן המשכן ובתי המקדש יכלו להתקרב על ידי הקרבת הקרבנות. מאז החורבן נשאר לנו ונשלמה פרים שפתינו. משום מה יש זלזול נוראי באמירת הקרבנות. ולמרות שמוכא ב"יסוד ושורש העבודה" גודל מעלת אמירת הקרבנות, יש מידי הרבה אנשים אשר פשוט לא אומרים אותם. הנה הקב"ה סידר לנו שבמוצאי שבת קודש של פרשת קרבנות ניכנס לחג פורים, יום קבלת התורה באהבה. יום אשר אנחנו לומדים שהקב"ה נמצא איתנו בכל מצב. בתוך ההסתרה. מי שלומד את קדושות הפורים בספה"ק קדושת לוי שם לב שעצם קריאת המגילה שנה לאחר כל הסיפור הביא לתובנה העמוקה שהקב"ה נמצא איתנו אפילו בעומק של ההסתרה. על ידי זה הוא מתרין את קושיית התוס' במסכת שבת, הרי ישראל אמרו נעשה ונשמע מרצון, אם כן מדוע הקב"ה כפה עליהם הר כגיגית. אלא, שיש שני אופני הנהגה. הנהגה ניסית כמו שהיה בזמן מתן תורה, גרו בתוך ענני הכבוד, אכלו מן ושתו מים מבארה של מרים. באופן כזה אין פלא מדוע עם ישראל הסכימו בנפש הפיצה לקבל את התורה. אבל, כפה עליהם הר כגיגית זה לזמנים אשר נראה שיש הנהגה של טבע. (הטבע בגימטריא אלוקים) כאשר לא רואים את הדר כבוד מלכותו. כאשר הנהגה היא בהסתרה. אזי צריכים מגילה. מה שיוגלה לנו שהקב"ה עשה עושה ויעשה את כל המעשים. אזי, אנחנו גם צריכים לקיים תורה ומצוות. שנה אחרי קריאת המגילה הבינו שהקב"ה היה שם כל הזמן. בעצם גזירת המן היה טובה עצומה לכלל ישראל. הם הבינו שצריכים לשוב בתשובה. הבינו שדווקא מרדכי המתבדל, שאינו כורע ואינו משתחוה, אינו רוקד ריקודי מה יפית, הוא הפיתרון, הוא לא הבעיה. הנה, שוב הקב"ה הביא עלינו גזירה קשה, דווקא בשמחת תורה. כל רקדני מה יפית למינהם בעת זועקים שהשיבות הם הבעיה. והנה הקב"ה האיר פנינו שאנחנו, בני היכלא קדישא, אנחנו הפיתרון. מזקני עמלי התורה, הגאון רבי צבי קושלבסקי שליט"א זכה לזרע של קיימא והכניס את בנו לבריתו של אברהם אבינו ויזכה לדגלו ולחנכו לתורה לחופה ולמעשים טובים. כזאת "נשיקה" מאת השי"ת שהנה, ראו, אתם בני הישיבות, לומדי ועמלי תורה, לא שכחתי מכם. אני אתכם בכל מצב. זה הזמן להתחזק באמונה שלנו שהכל לטובה. להתחזק באמירת הקרבנות להוכיח שאנחנו ממתינים מאד לבניין בית המקדש השלישי. ששם נעלה ונראה להקריב תמידים כסדרן ומוספים כהלכתן. הבה נתמקד בלשפוך שיחינו לפני השי"ת, לזעוק למה עזבתני,

ולדעת שהקב"ה הוא קדוש ויושב תהילות ישראל ונזכה עוד השנה למחיית עמלק מהעולם
כאשר שמו של השי"ת והכסא יהיו שלימים בביאת גואל צדק ובניין בית המקדש במהרה
בימינו, אמן ואמן.

נרצה לו לבפר עליו, על מה הוא מרצה לו, אם תאמר על כריתות ומיתות ב"ד או מיתה בידי שמים או מלקות,
הרי ענשן אמור, הא אינו מרצה אלא על עשה ועל לאו שנתק לעשה. לשון רש"י. וברייתא היא בתורת כהנים.
ואני תמה, וכי היכן עונשן אמור, כי הקרבנות בשוגגין הן מרצין, ונוכל לומר שיכפרו על חייבי מיתה בידי שמים
שוגגין, ועל חייבי מלקות שוגגין, ועל חייבי מיתות ב"ד שוגגין באותן שאין חייבין עליהם חטאת, כגון מכה אביו
ואמו ומקלל, כשם שהחטאת מכפרת בחייבי כריתות שוגגין: ואולי בעבור שפירש הכתוב בחייבי מיתות ב"ד
ובחייבי כריתות עונשן במזיד ובשוגג, ופירש בחייבי מיתה בידי שמים עונשן במזיד למיתה, ובחייבי לאוין למלקות,
ולא פירש בהם שום עונש בשוגג, נראה להם לחכמים שכל העונש שבהם פרשו הכתוב, כי למה יפרש עונשן של
אלו במזיד ובשוגג, ויפרש עונש האחרים במזיד, ולא יפרש אותם בשוגג ויאמר שיהא מחוייב להביא בהן עולה.
ולכך ראו שאין בחייבי מיתה בידי שמים ובחייבי מלקות אלא עונשן המפורש בהן במזיד, אבל בשוגג אין עליהם
שום נשיאות חטא, ואין כריכין רצוי כלל. וזהו שאמרו "כבר ענשן אמור", שכל העונש שרצה להטיל עליהם כבר
אמרו הכתוב, אבל על עשה ועל לא תעשה הניתק לעשה המזידין שלא הזכיר בהם שום עונש ואי אפשר שלא
יענש בהם, בזה ירצה בעולה הזו אם יביאנה בנדבת נפשו: הרמב"ן בא לעורר אותנו, למעשה, כאשר האדם
חוטא הוא בעצם מנתק את עצמו מהקב"ה במידה מסויימת. הוי אומר, חלקים אשר היו קשורים בנימי
נשמתו, מתרופפים ומתנתקים. ממילא יש מקום לתהות ולתמוה מה פתאום שקרבן מבהמה יכפר. איך,
החוטאים המנותקים יתחברו שוב. אמנם ממשמעות הלשון של קרבן, ניתן להבין התקרבות. אבל ההתקרבות
תבוא רק לאחר הקרבה, ויתור משמעותי מדרכים נלוזות. וזה רק אחרי שיסמוך ידיו ויתוודה. ויתכן לומר, כי
בעבור שלא הזכיר בקרבנות הנדבה "לכפר עליו על שגגתו אשר שגג" כאשר בקרבנות החטא, ואמר "ונרצה",
היה לרבותינו במשמעות הזה שיכפר על המזידים שאינם רצויים לפניו, כי השוגג אע"פ שחטא רצוי השם הוא.
אם כן אי אפשר לו לכפר על המזידים זולתי על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה שלא נזכר בהם עונש, אלא
שאינם רצויים למלך בעבור שעברו על מצוותו, ובמה יתרכו אל אלוניהם, בדורון הזה: הוי אומר, שלדעת הרמב"ן
אין די בהקרבת הקרבן, יש להתקרב כדי להיות קרוב. קרוב ה' לנשברי לב. ללא שברון הלב, ללא ההרגשה
הפשוטה, שלמעשה אני הייתי אמור להיות קרוב לה' ולא הבהמה, אין זה דורון. אזי זה ממש כדברי הנביא
ישעיה בראשית דבריו "למה לי רב זבחיכם יאמר ה' שבעתי עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים
וכבשים ועתודים לא הפצתי". וראיתי בויקרא רבא תני רבי שמעון בן יוחאי, אין העולה באה אלא על הרהורי
עבירת הלב. אמר רבי לוי מקרא מלא הוא והעולה על רוחכם היה לא תהיה, העולה מכפרת על העולה על
רוחכם. וכן באיוב הוא אומר והעלה עולות מספר כולם כי אמר איוב אולי חטאו בני וברכו אלהים בלבבם, הדא
אמרה אין העולה באה אלא על הרהורי הלב. והטעם, שלפי שהוא חטא שאין מכיר בו אלא ה', לפיכך כולה כליל
לה': ולשון "ונרצה לו" יחזור אל השם הנכבד הנזכר, שיתרצה לו בקרבן הזה לכפר עליו, מלשון ובמה יתרצה זה
אל אלוניו, ואור פניך כי רציתם, וכן רצים. ויתכן כי ונרצה כנוי לחטא, שנרצה לו חטאו לכפר עליו, מלשון כי נרצה
עונה, עד רצתה הארץ את שבתותיה, והם יראו את עונם, לשון השלמה. ויתכן שהוא כענין הראשון, כאלו העון
רצוי לפני השם, לא יחר אפו בו עוד: כדי שהעולה תעלה לרצון לפני אדון כל, חייבים להיות שלמים עם

הקב"ה. שלמות זו תבוא רק ע"י לימוד התורה כדי לקיים את המצוות. לעשות גדרות לבלתי שוב לחטוא. לנזיר אומרים לך סחור סחור סביב הכרם. כאשר הלב יזדכך, על ידי לימוד התורה, שאדם ממית עצמו באוהל, ומזכך ליבו ומחשבותיו מכל סחי ומאוס, בעצם הוא הקריב מנפשו ודמו. ברגע שהעולה על רוחכם הם מילי דמעליותא, ממילא הרי שלמיו, שלמים, אזי יעלה לרצון לפני אדון כל.

ונפש כי תקריב, לא נאמר נפש ככל קרבנות נדבה אלא זמנחה מי לרכו להתנדב מנחה עני אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו. רש"י פשוט מדהים. הבה נחזור לראשון "שהקריב נפשו". הוי אומר שזה יצחק אבינו שפשט צאורו. יצחק אבינו הוא זה שתיקן תפילת מנחה. תפילת העני העטוף. העני מקריב נפשו, שמקמץ ומקביץ יד על יד עד שעולה לסכום עשירית האיפה של סולת. כאשר בביתו יש פת קיבר. הנה, עיקר העיקרים הוא מה שיותר קרוב לנפש, ללב, להרגשה שהנה, עמדתי להקריב נפשי. וזהו עניינה של תפילת מנחה, זמן הדימדומים, בין לבין, אי בהירות, פסיחה על שתי סעיפים. אזי, מתפללים מעומק הלב, בהתעמקות מיוחדת. זה הזמן שאליהו הנביא נענה. כאשר יש עניות בשומרי תורה ומצוות. יש לקום לעשות מעשה בגבורת הנפש. זה הרצון האמיתי של הקרבן. ההקרבה העצמית. העני, הדל, כאשר יעטוף לשפוך שיח, להביא עשרון סולת, מביא נפשו. זאת עניינה של מנחה.

ויצק עליה שמן, על כולה: ונתן עליה לבונה, על מקלחתה מניח קומץ לבונה עליה לכל אחד ומה רחית לומר כן שאין ריבוי אחר ריבוי בתורה אלא למעט ד"א שמן על כולה מפני שהוא נכלל עמה ונקמץ עמה כמ"ס מסלחה ומשמנה ולבונה על מקלחתה שאינה נכללת עמה ולא נקמלת עמה שנאמר על כל לבונה שלאחר שקמץ מלקט את הלבונה כולה מעליה ומקטירה: זהו סדר הלימוד. מה שנבלל בסוגיא, חוט השדרה של הסוגיא מתפרסת על כולה, התיבול, שייך לצד, אינה נבללת עמה. הזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה. כי, אין להם מרבה נכסים מרבה דאגה לכן ליבם פנוי לדברי תורה. שמן שהוא מקור האור של התורה נבלל במנחה, לבונה שהיא ריח בגדיו, נקטר עמה.

אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם, כלומר שלא תקרה לו שגגת חטאת זולתי ממוקשי עס, כאמרם המתפלל וטעה סימן רע לו, ואם שלח ליבור הוא, סימן רע לשולחיו, וקרבנו נסרף ואין לכהן שום חלק בו, ולכן לא כתב בו ואשם כמו שכתב בכל שאר החוטאים, כי אמנם צאמרו ואשם יורה אזהרה על התשובה, וזה לא יפול על הכהן המשיח כי לא מלכו היה החטא כלל, אצל קרה לו לאשמת העם, ובשגגת סנהדרין שהוא גם כן רחוק אמר: הנה הספורנו מבאר לנו, שלא יתכן שמי שכל כך קרוב להקב"ה ילך כל כך רחוק. אין זה אלא אשמת העם והדור. שלח הציבור הוא פני הציבור. במקום ובמצב שהציבור עמוק בחלאת העבירות, פני העם משקפים דרך הכהן הגדול. אבל, הכהן עצמו ישאר זך וטהור (טפלו) כמקדמת דנא. אם שאלנו איפה כהן צדק עלינו לדבוק במדתו של אהרן כהנא רבה כדי שהקב"ה יעורר רחמיו עלינו וישיב לנו ביתו ושם נעלה ונראה, ונחזה בעינינו כהן גדול עומד ומקטיר לשמו יתברך.

מאי פורים. מדוע בחרנו בשם פורים ולא בשל גורל. אלא, חז"ל ראו מעלת יום הפורים כקדושת יום הכיפורים. מה שלא עשו הנביאים עשתה הסרת הטבעת. מהו טבעת. מלשון טבע. הקב"ה הסיר את הנהגת "הטבע", והחל הנהגת בתוך הטבע. היינו הסתר פנים. ידוע שכאשר לובשים

טבעת לא רואים את הפנים, את התוכו רצוף אהבה. לא מבינים שיבוא המלך והמן היום, זה השכינה הקדושה. כאשר שמים לב, שעמו אנכי בצרה, שהקב"ה ממש בתוך כל העסק, אזי "אעשה כדבר המלך". זהו פורים, לעמוד ולראות שלמרות עבדי אחשורוש אנן, עדיין ניתן להלל במגילה. בעיונה, לימודה והסקת מסקנותיה, שליהודים יש אורה זו תורה, ושמחה זו יום טוב, וששון זו מילה, ויקר אלו תפילין שבראש. ועל זה יש להודות ולהלל.

הרמכים. לכאורה במילה הזאת ישנה סתירה מיני'ה ובי'ה. או שהם רמים או שהם מכים. אלא, שיש לומר שהם רוכבי רכש, היינו הם היו נעלים מעל רכושם. לא התעמקו בתוך עשרת הטפחים של הגשמיות. אבל, השתמשו בגשמיות ככלי להביא את המסר של הגאולה. ממילא השתמשו בשמינית שבשמינית של גאווה המותרת. למי שרצה, יכל לראות בהם, רמים, אך, באמת, בתוך לבם, הלב היה נשבר בקרבם והיו בעצם מכים, בטלים לעשות רצון צדיק הדור, מרדכי.

וגילו ברעדה. זה פורים. היינו שיש להיות שמחים במה שהקב"ה מרעיד שמים וארץ ומבשר לבאי עולם, שלמרות שיש עדיין הסתר פנים, הקב"ה מציץ מן החרכים לדעת היכן היהודי שמחפש ורוצה להתקרב להקב"ה בכל מאודו ונפשו.

נס פורים התהווה במשתה היין. זה ממש כמו בעניין הקטורת של המגפה לאחר עדת קורח. אהרן הכהן יצא עם מוחתה מלאה קטורת כדי לכפר על העם. כאשר עם ישראל נמצאים בצום שלוש ימים, אין יותר תמוה מה עובר על מלך, מנותק מהמתרחש מתחת לאפו, אשר הולל וחולם על משתה יין. לכן, עם ישראל אשר ביטלו ד' כוסות שלכל הדעות שיש בהם שיעור שכרות, זכו לנס במשתה היין. כדי להראות שיש ביין, זכרהו, לזכור את ה' על היין. בכל עת של שמחה ויום טוב מקדשין על היין. יינה של תורה, נקרא פנימיות התורה, של נכנס יין, יצא סוד. הסוד, שהקב"ה הוא זה שנתן לנו יין לקדש ולשמוח.

מי הוא זה ואי זה הוא. בשלושה מקומות נאמר בנ"ך מי הוא זה. בירמיה, המכוון למי שיש לו את האומץ להתקרב להקב"ה. בתהילים, המכוון להקב"ה בכבודו ובעצמו. כאן, אחשורוש שואל מי הוא זה שגרם את כל מה שקורה וקרה כאן בשושן הבירה. כאן הוא הוסיף ואי זה הוא. השאלה היא, האם יש כאן עניין של השגחה פרטית או שמא יש כאן "אפאיהם", עניין של הסתרת פנים של הדרגא העליונה ביותר. אבל, המסקנא היא, האשם הוא, איש צר, צר מוחין דל ומלא יצרים אפלים, זה שעבר על המן העץ אשר לא ציוויתי. זה הרע אשר גרם. זה שצדיק הדור אסר על השתתפות בסעודת הרשע ועם ישראל נהר לשם למלאות כריסם. כעת, חזרו לדעת מי הוא זה, זה שפנו אליו בצרתם, וענה להם. וכשם שענה למרדכי ואסתר בשושן הבירה כן יענה לכל תפילותינו ביום הפורים הזה ונזכה השתא לאכול מן הזבחים ומן הפסחים בירושלם קרתא דשופריא.